

10. Szám.

adt hang
atott át
zenekar
moraján

z idő!»

ngolból.)

JA.

zavak értel-
an e nevek
Egymás alá
A »K. L.«
vezethetett
fogadom. —
ezelőtt 10 és
meked persze
dra és dicsé-
önyvnyomás
zer találtak
itüzött köz-
sikerültek s
fog írni. —
szerző nevét
erekabb. Tán
ke. Csináld
tán küldjed
ére a kiadó
számokat. —
bb örömök a
eitekkel ti is
Adolf korán
bb levélről a

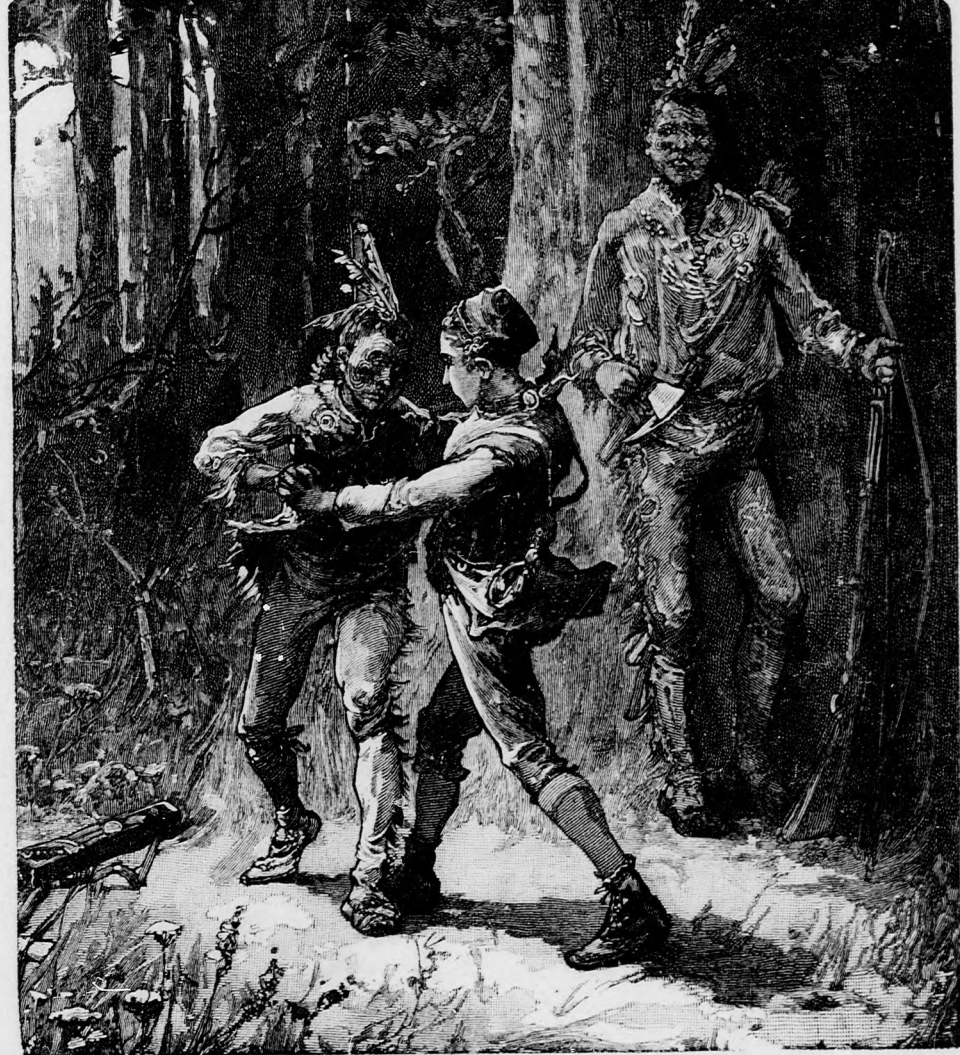
gyimolító-
özöke 1 frt.,
izella 3 frt.
60 kr, Zsiga
Kajári Ilona

ezimü napi-

kegyes ada-
rgó bácsi.

menaeum épület.
apesten.

KISIRAP

... A FÁHOZ TÁMASZKODVA NÉZTE. (Lásd a 332. lapon.)

XXXIV. kötet, 21. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1888. május 20-án.

A SZÜRKE HÁZ.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

Ő DARABON mentek, szótlánul, meg-
lehetősen gyors léptekkel. Rudi
nem kérdeszte, az asszony pedig
nem mondta hova mennek. Az az asszony
egyáltalán nem látszott olyannak, a kivel
afféle barátságos, bizalmas beszédet lehet-
ett volna kezdeni. De hát Rudi nem volt
egy esőppet sem beszélgető kedvében.

Az erdő egyszerre sűrűbb lett s végre
olyan hatalmas bozóthoz értek, melyen,
mint Rudi gondolta, át sem lehet hatolni.
De az asszony csak neki ment s egy helyen
széthajtotta a bokrokat.

— Vigyázz, hogy arczodba ne csap-
janak a galyak; mondá.

Rudi az arca elé tartotta a kezét s
maga sem tudta jóformán, mikép, de egy-
szerre csak tul voltak a bozóton és jókora
sziklaüreg előtt álltak. Bementek a bar-
langba és ott félig-meddig berendezett
lakás fogadta őket. Itt az asszony eleresz-
tette a Rudi kezét.

— Itthon vagyunk, mondá. Ha hoz-
zám indultál, hát most már itt fogsz lakni.
Sok ilyen jó kis madarat kisegitettem én
már, hehehe! Ugy-é, te is valami rosz
fát tettél a tüzre?

Rudi erőlködött, hogy sirásra ne
fakadjon.

— Oh! Én borzasztót tettem! sohajtá
csüggedten.

— Így már rendjén van, akkor helyes,
hogy hozzám indultál. Szeretem én az ilyen
fizkókat, ők is szeretnek engem, mert én
megmentem őket a büntetéstől és megta-

nitom jóféle mesterségre. No, most beszélj
el, mit csináltál? Loptál valamit, ugy-e, és
rajta kaptak.

Rudinak olyan kábult volt a feje, ugy
égett a szeme, hogy már csak félig-meddig
tudta, mi történik vele. De erre mégis
feltámadt a büszkesége.

— Nem vagyok én tolvaj... nem
bántom én a másét, mondá hevesen.

De aztán más jutott eszébe és nagyot
sóhajtott.

— Oh, bárcsak azt tettem volna! Azt
megbocsátának... de én... én megöltem
a testvéretem!...

Göresös zokogás fogta el, a mint
ezt kimondta. Az asszony pedig hidegen
felelé:

— Megölted? No az már valami, így
csakugyan méltó vagy rá, hogy itt a bar-
langban élj. Még sokra viheted. De ugy
látom, fáradt vagy. Adok neked vacsorát,
ülj le le ide az asztalhoz.

Az asszony nagy darab kenyeret tolt
oda Rudinak. (Lásd a képet a 323. lapon.)
Magának is szegett és jóízűen falatozni
kezdett. De Rudi nem nyult hozzá.

— Egyél no! biztatta az asszony.
Nálam nem lehet ám válogatni, itt nem
kapsz sültet, rétest; beérjük kenyérrel.
Az nekünk való és jó, ha van.

— Köszönöm... nem vagyok éhes...
inkább ihatnám... olyan forróságom van,
szédül a fejem... oh! A szemem előtt...
olyan fekete... nem látok... oh!

És szegény Rudi eszméletlenül for-
dult le a székről. Estében akár be is tör-
hette volna a fejét, de az asszony gyorsan
mellette termett és fölkapta, mielőtt földre
zuhant volna.

— Szerencsétlen fiu! szólt magában s mintha sajnálta volna.

Ez alatt otthou a Teréz néni házában sem voltak valami nagyon vigan. Mikor a szürke öreg ur, ölében az ájult Benczikével, belépett rémülten futott össze az egész ház népe és alig pár pillanat alatt mindenki tudta, hogy nagy baj történt. Szidike abba hagyta szorgalmatoskodását, Krisztina félretette olvasmányát, Teréz néni a szakácsnéra bizta a házi dolgát s a nevelőnő egyszerre félre csapta a könyvet és látszólagos nyugalomát, ugyancsak ijedten futva a szobába, hol a többiek már együtt voltak a még mindig eszméletlen, sápadt fiucska körül, kit az öreg ur pamlagra fektetett. Rémildözve, sirva jártakeltek, kérdezgettek; csak a szürke öreg ur maradt nyugodt.

— Kérem, ne ijedezzenek, majd jóra fordul minden.

De most az egyszer még Teréz néni sem igen akart hinni.

— De kedves öreg barátom, ez már nem olyan csekély dolog...

— Oh!... hiszen talán nem is él a szegény kis fiu! szólt Matild kisasszony kétségbe esve. Oh, miért is hagytam magukra... miért eresztettem ki a kezem alól! Soha sem fogok megfelelni érette!

— Csak nyugalom és türelem! szólt a szürke öreg ur. Ha baj volna, csupán én felelek mindenről. Ez az én dolgom... Nem mondom, hogy éppen ezt akartam, de így is jó. Csak bizzák reám és ne rontsák el az én tervemet. Mondom, hogy még minden jóra fordulhat.

Mintha éppen csak az öreg urnak akart volna igazat adni, éppen ekkor Benczike nagyot lélezett és kinyitotta a

szemeit. Már ez jó jel volt és kissé megnyugodtak. Lefektették a kis fiut, a szürke öreg ur alaposan megtapogatta és így szólt:

— Nem tört el semmi csoutja, csak megrázkódott a nagy esésben. Most csak fekdjék nyugodtan. Mondd, fiacskám, fáj valamid?

— Nem tudom... nem igen; felelé Benczike.

Kis idő múlva elaludt s egy jó órán

át édesen szendergett. Mikor fölébredt, Krisztina és Szidike ültek ott mellette az ágy szélén, lesve, mikor nyitja föl szemeit és kíván-e valamit.

Benczike majdnem jókedvű volt, a mint fölébredt. Fölült az ágyban és rögtön mesélni kezdte kalandját. (Lásd a képet a 324. lapon.)

— Lovagoltam ám, Krisztina! Igen bizony, valóságos lovon ültem, olyan lovon, a melyet majd kapok. Én nem féltem, nem

...KENYERET TOLT ODA.
(Lásd a 322. lapon.)

én! Csakhogy a ló egyszerre szörnyen neki vadult és úgy vágatott, mint a szél és ekkor nem bírtam magamat jól tartani... tudod... nem volt kengyel, se kantár... aztán egyszerre csak mintha röppültem volna... és aztán nem tudok többet semmiről.

Valóságos kis hősnek találták Benczikét, ki oly panasz nélkül beszélt a bal esetéről. Pedig most már ugyancsak érezte is, hogy sajnó a könyöke, oldala, feje, a hol nagy zuhanásában oda ütötte magát. Látszott is a kék foltokon, hogy hatalmasan oda ütődött. De Benczike vitézül elviselte a fájdalmat. Szép huszár is volna, a ki efféle miatt sirna. Mikor pedig látták, hogy csakugyan nem lesz valami veszedelmes baja, akkor mindnyájan megnyugodtak.

Azaz hogy: Krisztina nem nyugodott meg. Mert neki most más jutott eszébe. Az, hogy Rudit már nagyon rég nem látta. Hová lett Rudi? Aggódva említé ezt.

— Majd előkerül, biztatta a néni. Bizonyosan rösteli, szégyenli, amit Benczikével tett. Van is oka rá. Most hamarjába nem mer a szemünk elé kerülni. De majd eljön vacsorára, ha megéhezik.

De az idő mult, az est leszállt és Rudi mégsem jött. Benczike és Szidike

nem igen gondoltak rá, ők vidáman csacsogtak együtt, Benczike az ő hősi lovaglásáról, Szidike a nagyszerű varró-munkáról, melybe bele fogott és melyért bizonyosan megérdemli a jutalmat. De Krisztina nem tudott velök együtt vigan lenni, sőt kissé türelmetlenül fakadt ki:

— Ugyan már hogy nevetgélhettek annyit, mikor nem tudjuk, hova lett Rudi. Bizonyosan valami baja esett... Istenem! Mit mondana mamácska!

... M E S É L N I K E Z D T E K A L A N D J Á T.
(Lásd a 323. lapon.)

Mikor már a vacsora is az asztalon volt és Rudi még mindig nem került elő, a néni és Matild kisasszony nyugtalankodni kezdtek.

— Ugyan hol kószál már az a fiu? szólt a néni.

— Ki tudja, kószál-e? szólt Krisztina, majdnem heveskedve. Hátha baja tör-

tént? Keresni kellene.

— Csakugyan, most már utána kell nézni, mondá Matild kisasszony. Jó lesz átüzenni a szürke házba.

— Oh, az a szürke ház! kiáltá Krisztina félig boszusan. Mindig csak ezt hallok, pedig onnan ered minden bajunk.

Matild kisasszonyon is meglátszott, hogy nincs egészen megnyugodva, még Teréz néni is komolyabb volt, mint rendszeren s így szólt:

— Elküldök az öreg urhoz....

egy pár embert meg elküldök a fiu keresésére... majd lámpásokat gyujtanak és bejárják a környéket.

Az emberek utnak indultak, a házbán pedig aggódva várták, ki milyen hírrel tér haza, hozzák-e Rudit? A szürke házból mihamar visszatért az egyik cseléd azzal az izenettel, hogy »csak tessék lefeküdni és nyugodtan aludni«, majd az öreg ur utána lát, ez már az ő dolga. De ebben az izenetben nem tudtak igen megnyugodni.

A két kicsike: Szidike, és Benczike, leginkább megnyugodott. Ők a szürke öreg urat mindig valami rendkívüli lénynek gondolták, a ki talán afféle titkos varázsló vagy boszorkánymester: mindent tud és mindent tehet. Le is fekédték hát és mihamar nyugodtan elszenderültek. De Krisztina nem tudott

megnyugodni, kivált mikor a kutatásra indult emberek egyike azzal tért vissza, hogy Rudit nem találta ugyan, de az erdő szélén talált egy zsebkendőt, talán a Rudié. Csakugyan az volt. Rudi tehát neki indult az erdőnek és most bizonyosan ott bolyong a rengetegben. Ez borzasztó!

Krisztina csak nagy erőfeszítéssel bírta elfojtani könnyeit és az ablaknál elgondolkozva bámult ki a holdvilágos levegőbe (Lásd a képet ezen a lapon.) Mikor

a néni ráparancsolt, hát végre lefeküdt ugyan, de álom nem jött szemére. Hogy is tudjon ő nyugton pihenni, mikor a testvére valahol az erdőben bolyong, talán a földön hever kimerülten, étlen, szomjan, szerencsétlenül! Mit mond a mama, ha Rudinak baja esik... vagy ha elvész! Ha nagyot hibázott is, azért ő mégis csak Rudi, az ő kedves testvérök, a mama kedves fia... és a mama bizonyosan meg tudna neki bocsátani: nem akarná, hogy

világgá fusson. És Krisztina megigérte a mamának, hogy gondja lesz Rudira, vissza fogja tartani a veszedelmes kalandoktól... számolni tartozik róla.

Nem csoda, hogy a jó lányka, ilyen gondolatokkal tépelődve, sokáig nem birt elaludni. Éjjelre járt az idő, mikor végre mégis elnyomta az álom. De alighogy

megvirradt, már talpon volt és nyugtalan-sága kiüzte az ágyból.

Felöltözött és kiment. A ház körül még csend volt; de Teréz néni, ki nagyon korán szokott kelni, már talpon volt.

— Ilyen korán keltél, kedvesem? Tudom, azon nyugtalanokodol, megkerült-e Rudi. Biz az nem került még elő, de már azért a rosz fiuért kár zavartatnod az álmodat.

Krisztina, a ki különben olyan szelid és kedves, nyájas volt, ezuttal fülig

...ELGONDOLKOZVA...

(Lásd ezen a lapon.)

vörös lett, még pedig a haragtól. És nagy erőfeszítésébe került, hogy mégis félig-meddig illedelmesen így felelt a néninek:

— Rudi nem rossz fiu ... Rudi meggondolatlan, de nem gonosz... és még ha az volna is, ő az én testvérem... ő az én mamám kedves fia... a mama szereti... és én is szeretem... és én meg akarom keresni.

A néni olyan furcsán nézett és majdnem mosolygott, mintha egy csöppet sem haragudnék e szavakért. De akár haragudott, akár nem: Krisztina ezzel nem törődött, nem is igen látta, mert gyorsan távozott, ki a szabadba, maga sem tudta biztosan, merre. Csak azt tudta, hogy addig keresi Rudit, míg rá talál.

— Rudi nem veszhet el... mit mondana mámacska!... meghalna szomorúságában... vagy legalább is bele betegednék... pedig már úgy is beteg... meg kell találni Rudit... hiszen csak nem maradhat ott az erdőben! Szegény, talán nem is mer haza jönni... de ha engem lát, majd eljön.

Csak az volt a kérdés, hogy meglátja-e? Hol keresse? Az este az erdő szélén találták a zsebkendőjét, tehát bizonyos, hogy az erdőbe ment. És Krisztina, bár épen séggel nem érezte magát nagyon

bátorságosnak az erdőben, mégis elszántan neki indult a sűrű rengetegnek.

— Talán megsegít a jó Isten, hogy én rá találjak, gondolá áhitatos sohajjal. Hisz én úgy szeretem... és ha hibázott is, mégis szeretem.

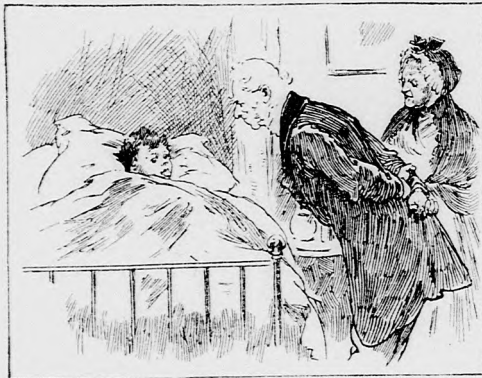
Az erdőben több felé szegődtek a gyalog ösvények. Krisztina tudta, hogy hiába törné a fejét, melyiken menjen; csak a jó szerencsében kell bízni. Ment tehát szaporán előre, koronként teljes erejéből kiáltozva a Rudi nevét. De csak az erdő visszhangja felelt neki, aztán csendes lett minden újra.

Már egy-két óráig bolyongott és kiáltozott így, kissé bele is fáradt és leült pihenni. Reménye, hogy Rudira rá talál, kissé csökkenni kezdett, de azért nem csüggedett.

Még hosszú a nap, még sokat járhat, kutathat. Épen indulni akart újra, mikor neszt hallott. Léptek zaja hallatszott s a jó leányka örvendő ugrott fel. Hát ha épen Rudi? De mihamar látta, hogy nem az. Egy hatalmas termetű aszszony lépett eléje.

— Hát te mit bolyongsz itt az erdőben, kis leány? Talán te is valami rossz fát tettél a tüzre és megszőktél?

— Oh dehogy! Épen keresek valakit, a ki megszőkött. Nem látott véletlenül itt az erdőben egy fiut... Rudi a neve...

... OTT ÁLLT AZ ÖREG ORVOS.

(Lásd a 309. lapon.)

— Fiut? Egy gonosz, rosz fiut, a ki a tolvajnál is gonoszabb?

— A tolvajnál gonoszabb?! Nem, a kit én keresek, az nem tolvaj, nem is gonosz.

— Akkor nem láttam. Hogy is látam volna? Jó gyerek nem szökik az erdőbe. Egy gonosz fiuról tudok valamit... de ha az, akit te keresel, nem gonosz, akkor nem tudok semmit. Csak keresd tovább.

— Oh, kérem, mondja el, mit tud! Hátha mégis ő az! Hiszen roszat tett, az igaz, de azért nem gonosz... én tudom, hogy nem az... és kedves jó mamám is tudja, ő bizonyosan megbocsát neki, csak jőjjön haza.

— Ohó, hát mama is van? Az már más. A mamának nem szeretek szomorúságot okozni. No, jőjj velem, meglátjuk, az a fiu van-e nálam, a kit te keresel.

Nem sokára ott voltak a barlangban és egy-két órával később Krisztina másodmagával tért vissza a Teréz néni házába, kézen vezetve a halálsápadt Rudit, ki tántorgó léptekkel alig-alig birt már vándorolni. Elébe szaladtak mindnyájan, a kik csak a házban voltak s úgy örültek, hogy senkinek bizony esze ágában sem jutott, hogy valami szemrehányást tegyen neki. De Rudi közönyösen nézte mindnyájokat, mintha nem is törődne semmivel. Csak mikor a kis Benczike is odajött vigan, épkézláb, akkor hirtelen kipirult a Rudi arca és ragogtak bágyadt szemei. Oda rohant a kis fiuhoz, megölelte és zokogva kiáltá:

— Benczikém... Benczikém...! Hát élsz... nem történt bajod!

— Dehogy történt! Már ugyan mi történt volna? Tegnap feküdtem egy kicsit, de ma már semmi bajom. Katonadolog, bizony meg fog történhetni az többször is, majd ha lovacsám lesz.

Már ezt a magyarázgatást Rudi nem hallotta. A mint Benczikét eleresztette, reszketés fogta el és a sok felindulástól, fáradságtól, szenvedéstől végkép kimerülve, ájultan rogyott össze.

Ijedten, aggódva emelték föl és lefektették. Mikor Rudi újra föleszmélt, ott állt ágya mellett az öreg orvos (Lásd a képet a 326. lapon.) a ki aztán megvizsgálta, kikérdezte és nagyon komoly képet csinált.

— Nem lehet belőle nagy baj... de lehet, hogy egy-két hét alatt kiheveri. Csak gondosan kell ápolni és megtenni, amit én rendelek.

— Arra nekem lesz gondom, mamácska reám bizta Rudit! szólt Krisztina.

És nem is tágitott aztán a testvére betegágya mellől: ápolta, gondozta, mint valami szerető kis mama. Alig hogy alvásra engedett magának egy kis időt. Rudi pedig hálásan vette és komoly gondolatokba merülve feküdt ott az ágyban.

(Vége következik.)

KALANDOK AZ ŐS ERDŐBEN.

— Elbeszélés képekkel —

(Folytatás)

ACK föllélezett. Bizony nem bánta, hogy a harmadik lövés is jól talált. Első gondolata az volt, hogy lemegy a zsákmányért. De aztán mást gondolt. Előbb megtöltötte puskáját, mert hátha a fenevad csak megsebesült és újra támad. Épen elkészült a töltéssel, mikor

léptek hallatszottak s apja termett ott. Az öreg Gedney kissé aggódott fia kima radásán, eléje ment s a lövésre gyorsan oda szaladt. De amint odaért, látszólag nyugodtan kérde:

— Lőttél valamire?

— Löttem s úgy hiszem, jól talál tam, mert nem mozdul. Itt van lent az árokban, talán jó volna hazavinni. Igen szép a bőre.

Óvatosan le mentek az árokba. Ott feküdt a puma élettelenül. Ki vonszolták. Az apa nem akarta mu tatni, mily büszke titokban a bátor fiura. De mialatt haza mentek, még is megveregette Jacknak a vállát.

— Szembeszáll tál vele és lelöt ted? Jól van fiam, meg vagyok elé gedve.

Többet nem be széltek, de Jack is meg volt ennyivel elégedve.

Másnap reggel gyönyörű idő volt s az öreg Gedney, ki már jól ismerte itt az idő járását, azt jósolta, hogy szép derült nap lesz. Jack megkapta szüleitől az enge délyt, hogy barátaival vadászatra menjen. Nemcsak engedélyt kapott, hanem szülei el is látták mindennel, amire szüksége lehet. Az apja tele töltötte a puskapor

tartót, golyós táskát és egy hatalmas va dászkést is adott neki.

— Erre jól vigyázz. Megeshetik, hogy a puska nem sül el, vagy a golyó nem talál jól. Végső esetben a kés nagy segítség a veszedelemben, ha fenevad támad meg.

Anyja pedig tele rakta a vadász tás káját elemózsiával, hogy meg ne éhezzen az erdei bolyongás ban. Mert ugy szá mitották, hogy oda lesznek két-három napig is.

— Itt van só, meg bors... sütni valót majd lőjete k magatoknak. Itt van gyújtó szer szám: kova, aczél, tapló, hogy tü zet rakhassatok. (Mert akkoriban még nem ismerték a gyufát.)

Jack vigan és örvendezve ké szült utra. Hálá san megköszönte a szülei gondos kodását. Megfo

gadta, hogy atyja jó tanácsait eszé ben fogja tartani, aztán szapora léptekkel megindult, mert ugy egyeztek meg Bur tonékkal, hogy ő megy hozzájuk és onnan indulnak.

Mikor a szakadékhoz ért, melyen a fatörzs vezetett keresztül, elégedetten gondolt vissza a veszedelmes kalandra.

— Egy csöppet sem bánom, hogy jól

MÁTYÁSKA.

*AZ ÁBÉCZÉS könyve majdnem
Akkora mint ő maga:
S tömzsi patyolat kezénél
Nyilván nagyobb is az A.*

*Végig motyog, gügyög rajta,
A—a b—b—a—b—ab—
S megáll a K. L. betüknél —
K. L.... ez... ez a Kis Lap.*

találtam... Ha nem járok eszemen, mint atyám intett, most már nem igen sétálgatnék itt.

A szakadékon túl egy darabon homokos volt a föld s ott Jack a saját lába nyomai mellett rá ismert a fenevad lába nyomára is. De amint ezt nézegette, meglepetve szólott magában:

— Ohó... itt azóta másvalaki is járt.... ez itt idegen nyom.... réz bőrűek bocskorának a nyoma. Már rég nem jártak ezen a tájon. Az a kérdés, miért járnak itt? Csak vadászni jöttek-é, vagy támadást terveznek ellenünk, fehérékellen?

Jack helyén más talán rögtön haza futott volna. De Jacknak ez még csak

LOVACSKA. (Lásd a 335. lapon.)

eszébe sem jutott. Ő megígérte barátainak, hogy reggel náluk lesz és együtt mennek vadászatra, hát egy pusztalábnymontól bizony nem ijed meg, hanem megy tovább a maga útján.

— Meglehet, hogy Burtonék tudnak valamit a vörös bőrűekről, gondolá. Majd meghallom.

Odább ment. Alig haladt pár lépésnyire, mikor erős zörgés hallatszott a sűrűségéből. Jack kezébe kapta puskáját. A következő pillanatban egy szép szarvas tört elő a bokorból és vad futással menekült, Jacktól alig ötven lépésnyire. Már ezt meg nem állhatta a fiatal vadász lövés nélkül. Gyorsan célba vette a futó állatot,

lőtt. A szarvas még egy nagyott ugrott, aztán össze rogyott.

Jack sietve indult oda, de aztán eszébe jutott a szabály. Először megtöltötte a puskáját s csak azután lépett a vadhoz.

— Gyönyörű darab... majd megmondom Burtonéknál, hogy küldjenek valakit ide, a ki haza vigye; lesz jó sültjök egy hétre.

A mint nézegette, hol érte a golyó az állatot, valami mást is vett észre: a szarvas oldalában egy nyíl volt befuródva.

— Ezt már előbb egy vörösbőrű is meglötte a nyilával, gondola. Csakhogy a nyíl nem találta jól, mert különben a szarvas nem bírt volna oly nagy erővel tovább futni. A zsákmány az enyém, én löttem le.

Alig hogy ezt gondolta, léptek halatszottak s egy fiatal vörösbőrű indiánus termett ott Jack mellett. Abban az időben a fehér embernek épenséggel nem szolgálhatott öröme az ilyen találkozás; de Jack titkos örömmel látta, hogy ez az indianus még egészen fiatal siheder, alig valamivel nagyobb nálánál. Már pedig Jack még egy kicsit nagyobbtól sem ijedt meg mindjárt.

A fiatal indiánus hosszú ijat tartott a kezében, a vállán nyiltartó függött, a hajába tarka madártollak voltak tűzve. Tehát bár fiatal volt, már fel volt véve a harcosok sorába. Csontos arca be is volt gyönyörűségesen pingálva sárga, vörös és fekete festékekkel s ő maga bizonyosan olyan rettenetes hősnek tartotta magát, a ki előtt az afféle halvány fehér ember

meg sem mer állani. Roppant büszkén, kevély pillantással lépett elő, mint aki tudja, hogy ő az ur, ő parancsol s az, a ki vele szemben áll, engedelmeskedni tartozik.

Oda lépett a szarvashoz és kezével intve Jacknak, hogy takarodjék innen, parancsolóan mondá:

— Menj! Enyém a szarvas, én löttem.

De Jack épenséggel nem találta szükségesnek, hogy a rettenetes kis vad embert valami nagyon megtisztelje. Inkább mosolyogva felelé tehát:

— Azt látom, hogy lőttél rá, csak hogy nem találtad jól. Én löttem agyon. Ime, itt furta át a golyó.

És rámutatott a szarvas oldalára, honnan még mindig patakzott a vér. A fiatal indiánus is látta ezt, de ő meg a nyilra mutatott és határozott hangon ismétlé:

— Én löttem, enyém.

Jack tulajdonképen nem igen tartotta nagyon érdemesnek, hogy a vörösbőrű ficzkóval sokat pörölgjön a szarvas miatt. Szívesen oda engedte volna neki, mert hiszen neki magának semmi szüksége rá, Burtonék sem várják, hogy ő már előre is zsákmánnyal jőjjön, talán nincs is rá szükségök nekik sem. Aztán meg kár is az időt vesztegetni, mikor pajtásai várják. Ha a kis vadember nem lép fel oly gögösen, hanem illedelmesen kéri a zsákmányt, Jack kész örömmel neki adja; de hát a fiatal vörösbőrű bizony daczos vad ficzkó volt és semmit sem tudott arról, mi illik, mi nem; hanem folyvást fenyegetőleg intett Jacknak, hogy pusztuljon. Már ezt pedig Jack nem tűrhette.

— Már biz én nem megyek a te parancsodra, barátocskám. Inkább te takarodjál előlem, mondá bátor elszánt-sággal. A szarvast én löttem agyon, tehát az enyém.

— Nem! Az enyém!

És a vörösbőrű ficzkó fenyegetőleg fogta meg az övében levő kését.

— Én Arovaka vagyok... a vitéz Arovaka... és atyám Hiava-Oma, a nagy vezér.

— A magatok népsége közt lehet nagy vezér, de köztünk nem igen volna az. A késséddel pedig engem meg nem ijesztasz barátocskám, mert késem nekem is van és én egy csöppet sem félek tőled.

Ezzel Jack nyugodtan előhuzta a vadászkest, mely sokkal hatalmasabb volt Arovaka késénél.

A vörösbőrű ficzkó láthatólag meg volt lepve. Ugy látszik, nem számított arra, hogy ez a fehér arcú fiu szembe mer vele szállni. Még a késen tartotta ugyan a kezét, de nem huzta elő. Látszott, hogy nem igen akar viaskodásba fogni. Jack pedig beérte ennyivel. Szeretett volna már odább menni, hogy barátai ne várakozzanak rá sokáig. De hát itt ezt a dolgot el kell valamiképp végezni, még pedig úgy, hogy a vad fiu ne hihesse, hogy neki van igaza. Jack tehát így szólt:

— No hát, Arovaka, végezzük el a dolgot. Te azt mondod, hogy a szarvas a tied, én pedig azt mondom, hogy az enyém. De nekem nincs rá szükségem. Hát csak fogd és vidd el.

Arovaka nem mozdult, csak bámult folyton Jackra.

— No, viheted; nem foglak bántani, szólt Jack. Mit bámulsz rám?

— Mi a neved? kérdé Arovaka.

— Jack, Gedney Jack, és itt lakom nem messzire.

— Tudom. Szép puskád van.

— Szép? Magam is elhiszem.

— Szeretném megnézni.

De már annál okosabb volt Jack, hogysen a fegyverét a vörösbőrű ficzkó kezébe adja. Arovaka látta, hogy Jack nem bizik benne.

— Én nem veszem el, csak látni szeretném. Támaszd oda a fához.

Jack úgy gondolta, hogy ezt megteheti. Ó áll közelebb a fához, Arovaka meg sem próbálhatja, hogy elkapja a puskát. Hogy valami más furfang is lehessen a dologban, arra nem is gondolt. Pedig eszébe juthatott volna, amit apjától sokszor hallott: hogy ha közel az ellenség, mindig kezében tartsa a fegyvert. De hát az igazi bölcseséget csak a tapasztalás adja meg.

Eleinte nem is volt semmi gyanuja, mert Arovaka nem hogy közeledett volna a puskához, hanem inkább még hátra lépett kettőt-hármat, mint a ki jól meg akarja választani állását, a honnan valamit jól láthatni.

— Okosabb is, hogy meg nem próbálja, gondolá Jack. Mert akkor késhegyre kerülne a dolog és megkeserülhetné.

De épen a mint ezt gondolta, történt valami, hogy szinte elhült benne a vér. A fa mögül egy hatalmas termetű indiánus lépett elő és kezébe kapta a puskát.

Jack azt sem tudta, mit csináljon hamarjában. Az teljesen hiába való volna,

ha neki rohan a természetes vadembernek, azzal már csakugyan nem bírna, kivált mikor háta mögött áll a kissebbik vad ficzkó. Semmi kétség, hogy egyet értenek, talán össze is beszéltek, hogy rászédjék. Az igazat megvallva, Jack majdnem sirni szeretett volna tehetetlen haragjában. De ekkor mégis eszébe jutott apja egyik jó tanácsa: hogy ha nagy a baj, épen ekkor nyugodtan kell megfontolni, mit lehet legokosabban tenni.

Egy rövidke pillanat alatt meggondolta ezt Jack, aztán nem mutatott se haragot, se félelmet, hanem eltökélte, hogy úgy beszél ezekkel a vadakkal, hogy vitézségöknek hizelegjen. Ezért tehát nyugodt bátorsággal így szólt az öregebbik vörösbőrűhöz:

— Vitéz harczos nem lop, vitéz harczos nem csal; a bátor ember nem veszi el a más fegyverét. Az a puská az enyém. Add ide!

Az indiánus egy pillanatra összehuzta a szeméit.

— Én Hiava-Oma vagyok, a híres vitéz. Te mondd, hogy nem vagyok vitéz?

— Nem mondom, ha vissza adod a puskámat.

Hiava-Oma oda támasztotta a puskát a fához, aztán intett Arovakának, hogy lépjen Jack mellé. Arovaka engedelmeskedett. Hiava-Oma pedig így szólt:

— Birkózzatok. A ki győz, azé a puská.

Jack rögtön belátta, hogy ez ellen hiába szólna, csak rontaná a dolgát, ha vonakodással félelmet mutatna. És nem is félt. Ha csak birkózni kell, ért ő hozzá

és még nem is igen akadt magához hasonló fiura, a ki legyőzte volna. A nagyobbik Burton fiu különb legény ennél a kis vadembernél, de Jack mindig földhöz vágta.

— No hát gyere, Arovaka! Majd meglátod, hogy földhöz teremtelek.

Arovaka sem habozott, neki is tetszett ez a próba és ő is előre biztos volt benne, hogy földhöz vágja ezt a fehér képű fiut.

Bele kapaszkodtak egymásba és megkezdődött a viaskodás. Jacknak eszébe jutott ugyan olyasmi is, hogy talán hiába teszi: mert hátha az a ravasz Haiva-Oma nem váltja be a szavát és nem adja vissza a puskát, még ha győztes lesz is? Erre bizony készen kell lenni, mert a vörösbőrűek az ígéret beváltásában nem valami pontosak.

— De már mindegy, gondolá Jack. Ha oda vész a puskám, legalább földhöz vágom ezt a ficzkót úgy, hogy megemlegeti.

Csakhogy ez nem volt épen könnyű feladat. Arovaka izmos fiu volt és ugyancsak keményen tartotta magát. Hiava-Oma a fához támaszkodva nézte a fiuk küzdelmét. (Lásd a képet a czimlapon.) A küzdelem pedig sokáig tartott. Arovaka talán erősebb volt valamivel, de Jack ügyesebb, szemesebb; rögtön észre vette, mit akar ellenfele és nem hagyott magán kifogni. Végre aztán Jack egy kedvező pillanatot felhasznált, hirtelen derékon kapta Arovakát, fölemelte, megrázta a levegőben és úgy vágta a földhöz, hogy a vörösbőrű kis vitéz csak úgy nyekkent bele és egy-két perczig mozdulni sem tudott.

(Folytatása következik.)

A HALÁSZ-MADÁR.

— Természetrajzi csevegés. —

EGES madárnak is nevezik, de az igazi mestersége a halászat, inkább illik rá a halászmadár elnevezés.

Pedig ha valaki ott látja ülni a vizre hajló fa ágán vagy egy-egy nagy kövön a víz fölött, hamarjában el sem hinné, hogy ennek a kicsi madárkának éppen csak halra fáj a foga, azaz — hogy a csőre.

Könnýü a gölyának, gémnék halászgatni. Hoszsú lábaival mélyre begázol a vízbe s még hosszabb nyakával és csőrével akár a víz fenekéig is le tud nyulni. Így nem nehéz mesterség megkaparítani a vízben uszkáló halat. De a mi kis halász barátunk olyan apró legény, hogy mindössze is alig egy jó arasznyi, a lábai kurták, tehát nem gázolhat a vízben, uszni nem tud, mint a kacska vagy a liba. És mégis megköti magát, hogy nem eszik egyebet, csak jó frishalat a vízből. A ki pedig erősen akar valamit és nem rösteli a bajt és fáradsá-

got, az el is éri célját. Már pedig a mi halászmadár barátunk türelmes és kitartó s így nem is marad soha éhen.

De hogy jól megismerkedjünk érdekes szárnyas barátunkkal, lássuk, hogy voltaképen kicsoda ő és milyen. Van neki szép tudós latin neve, *alcedo ispida*, de úgy gondolom, hogy ő ezzel nem sokat törődik

és azt sem igen tudja, mikép kerül ő ide a mérsékelt éghajlat alatt lévő országokba. Mert van neki töméntelen atyafisága, kisebb is, nagyobb is, meg czifrább is és szegényesebb is, de ezek mindannyian messze a forró ég-alj alatt élnek. Ott van vagy száz különböző fajtája, mely egyben vagy másban mind különbözik egymástól, de ezért mégis csak mind ugyanegy familiából való. Közülök való a mi halászmadár

HALÁSZMADÁR.

barátunk is, de ő már alkalmasint nem is tudja. Valamikor réges régen, sok száz, sőt ezer esztendővel ezelőtt tévedhettek ősei erre mifelénk, itt megtetszett nekik és letelepedtek. Most már otthon vannak egész Közép-Európában és olyan hűségesekek, hogy télire sem vándorolnak el

rokonaihoz a meleg országba, hanem vitézül kiállják a hideget, fagyot. Ez pedig nem könnyű dolog a madárnak.

Hogy messziről, a pompás tollazatu délvidéki madarak közül szakadt ide, az mindjárt meg is látszik rajta. Mert olyan tarka, fényes a tolla, a milyennel a mi madaraink közül csak kevés dicsekedhetik. A háta sötét kékes-zöld, a farka világos-kék, a melle szép barna, a nyaka pedig zöldes szürke, világos-kék sávokkal, míg a szeme alatt barna csik vonul végig. A csőre felső része fekete, az alsó pedig lent vörös, a lábai is mintha haragos vörös harisnyába volnának bujtatva.

Ezt a sokféle színű tollat pedig kicsi madár létére hordja, mert egész hossza nem több egy jó arasznynál. Tehát a kisebb szárnyasok közül való.

De ha a szépségével dicsekedhetik is, már a hangjáról nem lehet sok szépet mondani. Épenséggel nem tud dalolni, csak kiáltoz, éles, sivitó módon szólva, hogy »tít! tít!« Ennél bizony a leg-egyszerűbb kis dalos madárkánk is szebben szól. Csakhogy a mi halászmadár barátunk nem bánja egy csöppet sem, hogy nem tud szépen énekelni, mert így legalább békét hagynak neki az emberek, nem kívánják elfogni és kalitkában tartani, mert ott semmi hasznát sem vehetnék.

De nem is egykönnyen lehet hozzáférti, hogy elfoghassuk. Legelőször is nem valami szapora fajta madár, pedig sok tojást rak, sok kis fiókát költ ki, csakhogy nem növekednek föl. És még a tanyájára is nehéz rátalálni. Olyan vizek partján él, melyekben bőven van hal, de nem akárhol, hanem csak egyes, bozótos helyen, a hol nem

zavarják halászgató mesterségében. Ott is legtöbbször magányosan éldegél, legfeljebb párosával, mert a társaságot nem szereti, az csak zavarná a mesterségében. A hol egy-egy pár megtelepedett, onnan a többi atyafit elűzi, mert ha sokan volnának együtt, egyiköknek sem jutna elég zsákmány. Ezért ugyan csak ritkán lehet őt megpillantani.

A ki látni akarja, annak sokáig kell a bozótos parton keresgélni és nagyon óvatosan, zaj nélkül járni, mert a halászmadár már messziről meghallja a gyanus mozgást és elröpül. Ha mégis sikerül közelébe jutnunk, többnyire a vízre hajló ágon vagy a vízből kimeredő kövön leljük. Ott ül mozdulatlanul és mereven bámul le a vízbe. A ki meg akarja várni, míg megmozdul, néha ugyancsak bele unhat. Mert madár barátunk egy teljes óra hosszáig és még tovább is képes ugyanegy helyzetben mozdulatlanul maradni, mintha kőből volna kifaragva. Fontos dolga van neki akkor: zsákmányra les. Azt várja, hogy egy-egy vigyázatlan halaeska eléggé közelre jőjjön, még pedig a víz felszínén, nem igen mélyen. Aztán ne is legyen nagyon nagy és nehéz hal, mert az ilyennel nem bírna. Természetesen sokáig eltart, míg épen neki való hal és épen neki való módon közeledik; de végre is kívárja s egyszerre csak kinyújtja hosszú csőrü fejét, meglebbenti szárnyait és mint a nyíl csap le a vízre, sőt lemerül a vízbe is, de a következő pillanatban már ismét felröppen, csőrében a halacskaival. Viszszatér helyére, megessi a halat és aztán lesi a másikat. Így eltelik az egész napja.

Ha ültő helyéből nagyon sokáig nem tud halat fogni, rá szánja magát a röpködésre is. Szél sebesen suban végig a víz fölött s amint halat pillant meg, lecsap reá és bekapja. Napjában hat-hét halat ejt zsákmányul.

Rosz dolga van persze télen, mikor a vizek befagynak. Ilyenkor olyan helyet keres, a hol szakadás van a jégben, ott leskelődik. De ilyenkor nem ritkán veszedelem is éri, mert amint lecsap a halért a vízbe, a jég alá kerül és oda vész, bele ful a vízbe.

A fészket nem fára vagy bokorba rakja, hanem a víz partjára. A víz színétől jó magasra, erős csőrével két-három láb hosszú lyukat váj be a földbe s a folyosó végét kiszélesíti egy kis barlanggá. Itt van a fészke s ide rakja tojásait. Persze hogy erre aztán nehéz rátalálni és holmi fészkekrabló gyerekek nem igen lophatják el a tojásait. Csakhogy viszont más veszedelem éri gyakran: ha a folyó megárad, a víz benyomul a fészkekbe és a kicsi madarak nyomorultan elvesznek. Ilyen módon minden évben elpusztul a fiatalok egy része s így a halászmadarak nem igen szaporodnak.

A kicsinyek nagyon lassan nőnek, sok időbe kerül, míg elő bujhatnak a földalatti fészkekből. A csőrük eleinte egészen kurta, nem is tudnák vele a halat megragadni. Csak mikor már a csőrük kinőtt, akkor bujnak elő és ők is hozzáfognak a halászatához.

Jó is, hogy nincsenek sokan, mert akkor mind elszednék előlünk a halat. Pedig azt mi magunk is szeretjük; de így szerencsére jut nekik is, nekünk is.

LOVACSKA.

(Képpel a 329. lapon.)

HÓHA, hó!
*Én a kocsis, te a ló.
 A lovacska első lába
 A kezéd.
 Így tollak az iskolába
 Tégedet.
 Nem oda?
 Hát hova?
 Ki a rétre,
 Fűzes érre.
 A vízében megitatlak,
 A fűvében lenyugtatlak.*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIV. kötet 19-dik számában közölt találós vers megfejtése:

**Diszlik minden bokor, ág,
 Ezrivel van rajt virág.
 Két marokra szedegessük,
 Koszoruvá kötögessük,
 S tegyük igazi helyére,
 Arankának a fejére.**

**Ha a virág veszteg lepke,
 Szálló virág a pillangó,
 Lassu lebegő a repté,
 Kapjátok el, Laczi, Palkó!**

**De már este akar lenni,
 Haza kell már, haza menni;
 Madárkak is haza térnek,
 És átengedik a csöndes
 Hol'ás éjt a denevérnek.**

Helyesenfejtették meg: Redlich Ella és Kornél, Szilágyi Ágota, Lord Irén és Albert, Ulrich Lotti és Irén, Steiner Boriska, Schubert Anna, Morvay Sarolta és Ida, Ring Josefina és Irén, Paul Ilonka, Rosenberg Mátyás (nem illik beporozni az írást. F. b.) Popper Adolf, Unger Ferencz és Lajos, Rosenberg Ilona, Beck Margit, Kohári Margit és Paula, Polakovits Ödön, Weisz Imre, John Elza és Gyula, Radány testvérek, Weisz Béla és Kornél, Méhely Mariska, Szende Anna, Ofner Ödön, Erneyi Margit, Sonnenfeld Teréz és Fannika, Mocsáry Pál, Schwartz Berta, Markó Matild, Mihálovics Évike, Engelmann Szidi, Olga és Irénke, Endresz Lujza és Julis, Bacher Ernő, Molnár Emma,

Goldschmid Zsófi és Frida, Douglas Zsófi, Schmahl János, Loewy Anna és M. (a neveket egészen ird ki, máskülönben jövőre nem vehetem figyelembe. F. b.) Klein Gizella, Sonnenschein Regina, Horváth Jolán, Körmeny Elvira és Erzsi, Piukovits Gyözöke, Rosenthal Arabella, Hecht Sarolta, Elemér és Aladár, Schunda Károly, Schönwald Sarolta és Albert, Szigethy Gizella, Földessy Ilonka, Kelemen Ilonka, Fábry Andor, Sziklai Józsi és Géza, Nyácsik Béla, Salamin Andor, gr. Nyáry K. (csak híres nagy embereknek szabad egyszerűen vezetékneveket aláírni. Jövőre egészen ird ki nevedet, mert csak úgy fogom figyelembe vehetni. F. b.) Klein Sándor, Weitzendörfer Ilona, Marton Jenő, ifj. Györfly Kálmán, Lakenbacher Jenny és Vilma, Békessy Ilonka, Vavrik Leonka, Schweiger Józsi, Keczer Stefánia, Forray Jolánka, Czárán Zoltán, Markó Hermína és Leonka, Grossmann Margit, Kárpáti Ilonka, Kohn Irén és Feri, Ledószki Emilia, Fleischman Artur, (a kivánt régiebb számok dolgában fordulj a kiadó-hivatalhoz, de pontosan megírva, mely időtől fogva vannak meg a számok birtokodban; különben a kiadóhivatal nem tudhatja, mely számokat küldje. F. b.) Wilhelm Hilda és Dezső, Boskovits Anna és Vilmos, Becker Gyula és Aurél, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Feldheim Ilonka.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Rosenthal Arabella. Szobai tudósok, akik becsmérelik a népi nyelv egészséges észjárását, határozták azt úgy. »Aki« mehet állatra s u. n. »határozatlan tárgyra« is; csak tudni kell, mikor illik oda. — **Bojthor Andris, Ullmann Károly.** Könnyű portékák. — **Raisz György.** Megjött, szíves köszönetemet! — **Endresz testvérek.** A gyermek szóbeli vagy írásbeli érintkezésben még nem »szolgája« senkinek. Ez az udvariassági szólam csak a felnőtteket illeti meg; azoknak mondjuk, tőlük várjuk. Minden esetre azonban magyarosan a nő nem »szolgáde« »szolgáló«. — **Bacher Ernő.** Ha tudsz nagyobb betűt vetni, mért nem élsz a tudományoddal? A pontra nézve igazad van; de nagyon nehéz ilyes szedésnél a sajtóhibát kikerülni. — **Vargha Imre.** Köszönöm a gazdag küldeményt. Illető helyen forró hálával fogadták. — **Dorina néni.** A mosolygós rajzocskát a közlendők sorába ígtattam. A bérmlást szükségesnek tartottam személyes okokból. — **„A piros tojás.“** Még ha idején érkezik, sem közölhettem volna. Nagy feneke van kerítve egy amugy is érdektelen dolognak. A sima, gördülékeny előadást azonban szívesen dicsérem. A kézirat egy hétig átvethető. — **Hlavácsy Andor.** Mivel Ur napján is Bécsben vagy, el ne mulaszd helyről gondoskodni

a belváros főutcáinak egyikén, hogy szemtanuja lehess annak a káprázató fénynek, melyet az udvar e nagy ünnepezen kifejt. — **Rosenberg Ilona.** Örvendő tudomásul veszem, hogy már 8 éves nagy leányka vagy. A levél rajza arczkép? — **Szilágyi Ágota.** Első kísérletnek leveled nagy dicséretet érdemel. A gyűjteményt köszönettel vettem s átszolgáltattam. — **Sonnenfeld Fánika.** Kezdőtől nem kívánok szebb írást, mint a milyent soraid mutatnak. Csak előre! — **Schmahl János.** Leveledet »nagyreményű Forgó bácsihoz« intézed. Tudom, hogy e czimezéssel valami nagyon kedveset akartál mondani, s *ilyen* értelemben köszönettel is fogadom. Szeretem hinni, hogy a »nagyreményű« te vagy; én, legjobb esetben, csak voltam. — **Ofner Ödön.** Már több ízben magyaráztam a levélbélyeg-gyűjtésnek jelentőségét és hasznát. Csak a régiebb számokra vagy tanítód szíves fölvilágosítására utalhatlak. — **Hódy Zoltán, Engelmann Irénke, Mócs Berta.** Kedves soraidokban örömem tellett. — *Több levélről a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

Cz. B., T. E. és I., Z. T., D. G. és J., W. I., V. I., W. G., I. és M., S. M. leveleit poczás voltuk, E. L., F. I. és M. testvérek leveleit rongyos szélük miatt nem vehetem tekintetbe.

Azt hittem, e rovatnak *egyszeri* közlése elég lesz arra, hogy újabban érkezett kis olvasóimat megtanítsa arra a csekélységre, hogy mi-ben áll a helyes levél — hogy az *nyirott szélű* papírosra *tisztán* és *olvashatón* legyen írva. Ugy látszik, az intés nem fogott rajtuk, s így, fájdal-mamra, ezt a rovatot, bár mennyire óhajtanám különben, nem szüntethetem meg. F. b.

Jótekonyság.

A viz- és tüzkárvallottak gyámolítására adakoztak: Prágay Juliska és Elemér 1 frt, Kiss Aranka, mint jövedelmét a „Kis Lap“-ból vett „A nagybácsi“ cz. darab előadásának, 3 frt. (Közre működtek a sikeres előadásban: Weisz Rozália, Molitorisz Ilka, Polner Emilia és Kiss Aranka), Balázs Vera 30 kr., Szücs Irén 20 kr.

Ez adományok a »Nemzet« czimű napilapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.